

uutta pontta. Jos Hormuz suljetaan sotilaallisella uhkatekijällä siihen kyetään vastaamaan muutamassa päivässä. Paljon parempi vaihtoehto olisi upottaa salmeen poikittain muutama romutankkeri, joita lahdella on sadoittain. Supertankkerit, joilla öljyä kuljetetaan, uivat syvällä, jopa 30 metrissä ja tarvitsevat runsaasti vapaata tilaa ympärilleen sillä ne ovat hitaita ja kömpelöitä liikuteltavia etenkin niissä nopeuksissa, joita Hormuzissa käytetään. Noin puolen miljoonan tonnin alukset ovat lähes 100 metriä leveitä ja puoli kilometriä pitkiä, joten niiden ympärillä tarvitaan todella runsaasti vapaata vesialuetta. Muutama 400 metrin romutankkeri salmeen poikittain, pohjaventtiilit auki ja sen jälkeen salmesta kuljetaan muutama vuosi vain soutuveneillä. Samalla Iranin oma talous palaisi ajassa takaisin jonkin kivikauden ja rautakauden välille mutta se tuskin mullaheita huolettaa sillä heidän uskonnollinen elämänmallinsa ja asennoitumisensa elävät jo siinä ajassa.

Iran on tosin varautunut siihen, että heidän kimppuunsa käydään joko sanktioin tai iskemällä ja varustanut 18 supertankkeria a n. 400 000 tonnia. Ne on lastattu täyteen raakaöljyä, yhteensä lähes 40 miljoonaa tynnyriä ja lähetetty Punaiselle Merelle kellumaan ja odottelemaan öljyn hinnan mahdollista (tai varmaa) nousua. Öljytankkerit muodostavat Iranille taloudellisen reservin, jolla se kykenee rahoittamaan mahdollista sotaa ja turvaamaan asiakkailleen, lähinnä Kiinalle, sen kiipeästi tarvitsemaa öljyä. Tankkerilaivaston suojana on Iranin 15. laivasto, risteilijöitä ja hävittäjiä, joiden seurana on pari Kilo-luokan sukellusvenettä. Sanomattakin on selvää, että kyse on kahdensuuntaisesta strategiasta: turvata öljyvarasto ja samalla muodostaa uhka Israelia vastaan etelän ja lounaan suunnalta. Egypti on ilmoittanut sallivansa laivaston ajelehtia jopa sen aluevesillä. Saudiit ovat puolestaan rakentaneet öljyputken Persianlahden puolelta, Ras Tanurasta ja Jumaiasta aavikon poikki Punaisen meren satamiin Yanbuun ja Jeddaan. Mutta niiden kapasiteetti ei riitä mitenkään korvaamaan Hormuzin salmea. Lahdella on myös muita öljyvaltioita: Irak, Kuwait, Bahrain, Qatar, Emiraatit, jotka joutuisivat myös kärsimään jos Iran sulkisi salmen. Maailmantaloudessa siirryttäisiin uuteen aikaan. Vanhat tavat säilyisivät silti voimassa, jopa kiihtyisivät, sillä kaikesta tästä voi huolettaa syyttää Israelia, jonka toimet oman hengissä pysymisensä vuoksi ovat saaneet aikaan näin mittavan taloudellisen katastrofin. Moneen sairaaseen mieleen nousee epäilemättä ajatus paluusta natsiaikaan ja erään egyptiläisen toimittajan, Fatma Abdullah Mahmoudin maan hallituksen äänenkannattajassa Al Akhbarissa 1.5.2002 julkaisema artikkeli otsakkeella ”Voi, jospa sinä vain olisit tehnyt sen, veli.” Artikkelin oli osoitettu kunnianosoitukseksi Adolf Hitlerille ja natsien toimille juutalaiskysymyksen lopullisessa ratkaisussa. Näkymät ovat synkät mutta toivottavasti ne eivät kehity siihen suuntaan vaan järki voittaisi lopulta ja uskonnolliset pakkomielteet sysättäisiin taka-alalle. Se taitaa kuitenkin olla toiveajattelua. □

JUHANI AITOMAA

Israelin kadonneet heimot

Osa 1

Monia suomalaisia kristittyjä kiehtoo ja puhuttaa oman etnisen alkuperän DNA tutkimus, jonka kautta toivotaan löytyvän linkki juutalaiseen ja israelilaiseen kansaan. On aivan hyvä asia tutustua juuriinsa nykyaikaisen tieteen mahdollistamin keinoin. Tähän tutkimukseen ei tarvitse liittyä vakaumusta siitä, että Israelin ”10 kadonnutta heimoa” voitaisiin paikallistaa lähinnä läntisen Euroopan ja Yhdysvaltain kansoiksi. Maailmalla ja jonkun verran myös Suomessa, nämä kaksi asiaa kuitenkin liittyvät toisiinsa, henki-

löstä ja ryhmästä riippuen löysemmin tai tiiviimmin. Israelin kansallisuuden perään kovasti haikailevien olisi kuitenkin hyvä muistuttaa itseään siitä, että viime kädessä Jumalan pelastustien edessä kansallisuudella ei ole merkitystä.

Tässä sarjassa on tarkoitus tutustua väitteen – että länsimaat olisivat Israelin ”kadonneita” heimoja – historiaan ja onko sillä raamatullista pohjaa, vai onko se suurimmalta osin vain ihmislegendaa. Ensin tutustumme taustoihin ja opin esittämiin väitteisiin, myöhemmin väitettyyn raama-

tullisuuteen. David Baron (1857–1926) oli tunnettu kristitty juutalainen Englannissa, joka eli aikana, jolloin oppi erityisesti alkoi kiinnostaa ja levitä kansakunnan keskuudessa. Hän tarkasteli oppia omalta juutalaiselta sekä kristilliseltä ja raamatulliselta kannalta. Hänen huomioidensa lisäksi tämän kirjoittaja on vuosien varrella tutustunut useisiin asiaa käsitteleviin 1800-luvun teoksiin, kuin myös lähempänä nykyaikaa ja nykyaikana kirjoitettuihin kirjoihin ja artikkeleihin.

Kruunajaisistuin ja sen alla oleva Jaakobin päänaluskiivi

Tarina Israelin 10 kadonneesta heimosta on ollut monen mielenkiinnon kohteena erityisesti viimeisten parinsadan vuoden aikana varsinkin Iso-Britanniassa. Siksi ko. harrastusta kutsutaan myös nimillä Anglo-Israelism ja British-Israelism. Pääväittäjä on, että lähinnä Länsi-Euroopan maiden kansalaiset, erityisesti Iso-Britannian, koostuvat Israelin 10 kadonneen heimon jälkeläisistä (eli niistä Israelin heimoista, jotka vietiin pakkosiirtolaisuuteen Assyriaan ja Baabeliin ja jotka ”katosivat” heimoina maailmankartalta). Kyse on siis Jaakobin 12 pojan jälkeläisistä, poislukien Juuda ja Benjamin, jotka valtakunnan jakauduttua jäivät Juudan kuningaskuntaan. Historia on mielenkiintoista ja vanhojen kirjoitusten tutkimus parhaimmillaan jännittävää ja siksi monet kristityt ovat vuosien aikana olleet aiheesta kiin-

nostuneita tulkiten lähteitä kukin oman kykynsä ja mieltymyksensä mukaan.

Iso-Britannialla on tässä päärooli, koska sen kuningashuoneen uskotaan polveutuvan kuningas Daavidin jälkeläisestä. Kuningashuone itse on myös ylläpitänyt tätä uskomusta. Englannin kruununperijä on kruunattu vuodesta 1296 alkaen valtaistuimella, jonka jalustassa on ns. ”Jaakobin päänaluskiivi”: ”Ja hän osui erääseen paikkaan, johon yöpyi, sillä aurinko oli laskeutunut; ja hän otti sen paikan kivistä yhden, pani sen päänsä alaiseksi ja asettui nukkumaan siihen paikkaan” 1. Moos. 28:11. Kuningashuoneelle kivi symboloi ”Daavidin valtaistuinta”. Kivellä sanotaan olevan varhainen historia. Englantiin sen toi kuningas Edward I anastettuaan sen Skotlannista. Profeetta Jeremian sanotaan tuo-

neen kiven mukanaan Irlantiin vuonna 583, tai 580 eKr., yhdessä Tea Tephin, Juudan kuninkaan Sidkian tyttären, kanssa. Nämä olivat paenneet Israelista, kun Nebukadnessar oli valloittanut Juudean vuonna 587 eKr. Skotlantiin kivi joutui kuningas Fergusin toimesta n. vuonna 500 eKr. Vuonna 1996 kivi palautettiin taas Skotlantiin.

Mainittu Tea Tephi olisi myös Englannin kuningashuoneen ”kanta-äiti”, sanotaan. Raamatun profetioita sovelletaan Englannin kuningashuoneeseen, mm. 2. Sam. 7:9–16 ”Ja minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä sinä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun tieltäsi. Ja minä teen sinulle suuren nimen, suurimpien nimien vertaisen maan päällä. Ja minä valmistan sijan kansalleni Israelille ja istutan sen niin, että se asuu paikallansa eikä enää ole levoton, eivätkä vääryyden tekijät sitä enää sorra niinkuin ennen, siitä ajasta saakka, jolloin minä asetin tuomareita kansalleni Israelille; minä annan sinun päästä rauhaan kaikista vihollisistasi. Ja Herra ilmoittaa sinulle, että Herra on tekevä sinulle huoneen. Kun sinun päiväsi ovat päättyneet ja sinä lepää isiesi tykönä, korotan minä sinun seuraajaksesi jälkeläisesi, joka lähtee sinun ruumiistasi; ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa. Hän on rakentava huoneen minun nimeläni, ja minä vahvistan hänen valtaistuihensa ikuisiksi ajoiksi. Minä olen oleva hänen isänsä ja hän minun poikani, niin että, jos hän tekee väärin, minä rankaisen häntä ihmisviitsalla ja niinkuin ihmislapsia lyödään; mutta minun armoni ei poistu hänestä, niinkuin minä poistin sen Saulista, jonka minä poistin sinun tieltäsi. Ja sinun sukusi ja kuninkuutesi pysyvät sinun edessäsi iäti, ja sinun valtaistuimesi on oleva iäti vahva.” Profetioiden kuvausten sanotaan toteutuvan brittiläisen imperiumin vaiheissa.

Ajatus Iso-Britannian erityisasemasta Juudan heimon kuninkuuden säilyttäjänä sai tuulta purjeisiinsa sen vallan laajentumisen myötä ja edelleen 1800-luvulla, jolloin brittiläinen maailmanvalta kukoisti ja sanonta kuului, että ”aurinko ei laske brittiläisen imperiumin alueella” – niin laajalle ympäri maailmaa sen mahti ulottui. Siksi brittiläistä maailmanvaltaa pidettiin

edellä olevan profetian ja muiden vastavien profetioiden täyttymyksenä. Asiaan kuuluu uskomus, jonka mukaan Englannin kuninkaalliset hallitsevat Daavidin (Juudan) valtaistuinta aina siihen saakka, kunnes Jeesus palaa maan päälle. Raamatun lupauksen mukaan Juuda tulisi hallitsemaan Israelin muita heimoja ja kun haluttiin selittää profetiat täyttyneiksi, oli luontevaa liittää Iso-Britannian menestys profetiaan. Näin myös Israelin muut sukukunnat tuli paikallistaa Iso-Britannian vaikutusvaltaan tavalla tai toisella kuuluvista kansoista. Luontevaa oli etsiä näitä heimoja "kristittyjen" länsimaiden joukosta ja nähdä I-B länsimaiden johtajavaltiona.

Tähän aikaan nousi esille ns. "kahden huoneen teologia", joka kiteytyy ajatukseen, että vaikka maailman juutalaiset ovat myös israelilaisia, kaikki israelilaiset eivät ole juutalaisia. Nimi juutalainen kuuluu vain Juudan ja Benjaminin heimon jälkeläisille, muut israelilaiset pitää etsiä muualta. Iso-Britannian / Englannin (mukaan lukien Skotlanti, Wales, Irlanti) lisäksi Israelin kansakuntiin luetaan yhden tulkinnan mukaan: USA, Kanada, Etelä-Afrikka (valkoihoisen eurooppalaisperäinen väestö), Norja, Ruotsi, Suomi, Tanska, Islanti, Hollanti, Uusi-Seelanti ja Australia. Iso-Britannia liitetään myös

Joosefin pojan Efraimin jälkeläisiin ja USA toiseen poikaan Manasseen. Näille kahdelle johtavalle länsimaalle kuuluvat 1. Moos. 48 luvun siunaukset. Kannatusta saavat myös Belgia ja Luxemburg, Sveitsi, osittain Ranska (pohjois- ja länsiosan väestö) ja Saksa (esim. ns. friisit Pohjanmeren rannalla). Japania ei näissä piireissä pidetä kadonneena sukukuntana, mutta eräs koulukunta mukaan lukien joukko innokkaita japanilaisia, liittää kansakunnan historian Israelin heimoihin. Sama koskee jopa Pohjois-Amerikan intiaaneja.

Vaikka teoria sai tuulta purjeisiinsa varsinaisesti 1800-luvulla Iso-Britannian menestyksen myötä, sen parissa oli askarreltu ja aiemminkin. Eräät tulkitsevat skottilaisen Arbroathin julistuksen vuodelta 1320 liittävän skotit Israeliin muinaisen paimentolais- ja maanviljelijäheimon skyyttiläisten kautta. Vuonna 1590 ranskalainen M. Le Loyer kirjoitti kirjan "The Ten Lost Tribes Found" (10 kadonnutta heimoa löydetty), jossa hän esittää israelilaisten asuttaneen Englannin saariryhmän. Englannin kuninkaasta Jaakko I (eli 1567–1625) mainitaan, että hän uskoi olevansa Israelin kuningas. Hänen aikaan laadittiin nykyisinkin laajalti arvostettu "King James Bible" raamatunkäännös. Kuuluu 1500-luvun merenkävijä sir Francis Drake kuvaa eräässä kirjeessään

John Foxille Britannian Israeliksi – allekirjoittanut on nähnyt lainauksen mutta ei ole varma tarkoittiko Drake sen kirjaimelliseksi.

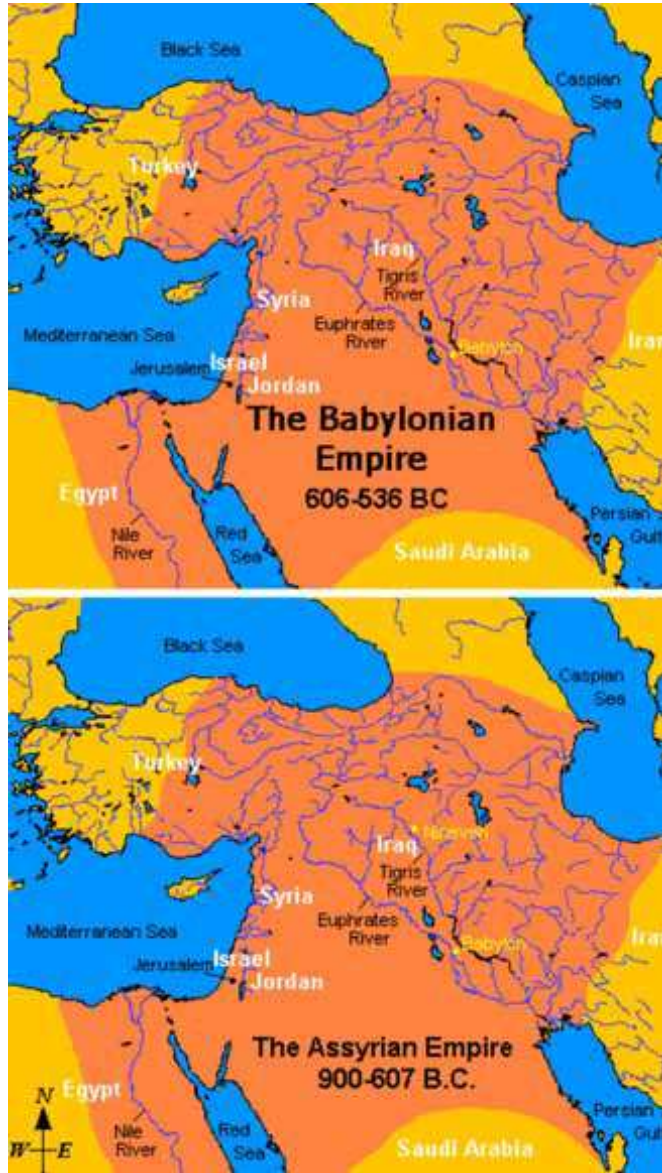
Ajatus eli myös 1600- ja 1700-luvuilla joidenkin sitä vaalineiden toimesta. Mutta vasta 1700-luvun lopulla ja 1800-luvun aikana idea alkoi kiinnostaa laajemmin. Osa syynä oli tuolloin herännyt kiinnostus profetioihin. Jeesuksen tulemus, 1000-vuotinen valtakunta, mitä on Jumalan maanpäällinen valtakunta, yms. aatteet tulivat lisääntyvän mielenkiinnon kohteiksi. Englannissa kehittyi asian tiimoilta varsinainen ideologia, joka levisi Yhdysvaltoihin ja edelleen vähitellen muualle maailmaan. Yksi ideologian isistä ja kehittäjistä oli Edward Hine (1825–1891), joka sai kuuluisuutta ahkerana luennoitsijana aiheesta. Hänen kirjansa "The British Nation identified with Lost Israel" (Brittiläinen kansakunta tunnistettu kadonneeksi Israeliksi) sai laajan levikin.

Opetus 10 kadonneesta heimosta kuuluu tavallaan ns. korvausteologian piiriin. Israelille kuuluvat siunaukset annetaan länsimaille, erityisesti Iso-Britannia / Englannille ja USA:lle. Harvemmin mainitaan, että edes osa Raamatun esittämistä rangaistuksista Israelille kuuluisi näille maille. Kuvaavaa on brittiläisen 1800-luvulla

ja 1900-luvun alussa eläneen amiraali Fisherin sanomaksi kerrottu: ”Syy miksi voitamme, huolimatta uskomattomista virheistämme, on se, että olemme Israelin 10 kadonnutta heimoa”. Toki eräät idean opettajat varoittavat nykyisin esim. Amerikkaa sen osalle tulevasta ”Jaakobin ahdistuksesta”, jos se ei ymmärrä asemaansa israelilaisena kansakuntana ja heimona ja käänny pahuudestaan. Kiroukset kuitenkin yleensä jätetään Juudan heimolle, joka näkemyksen mukaan on maailmassa juutalaisina tunnettu kansa.

Vuonna 1875 perustettiin ensimmäinen varsinainen organisaatio ideologian tueksi: The British-Israel Association. Kuten aina ihmistoinnassa, se sai pian kilpailijoihinsa järjestöt: Anglo-Israel Association, British-Israel Conference Association, Metropolitan Anglo-Israel Association ja The British-Israel Identity Corporation heti muutaman vuoden sisällä. Yhdysvalloissa teoria levisi laajemmin 1900-luvun alkupuolella ja siitä eteenpäin. Se kulkeutui myös evankeliseen, ja ns. herätyskristillisyyteen eräiden julistajien, kuten FF Bosworthin kautta. Saarnaaja Herbert W. Armstrong aloitti toimintansa 1930-luvulla ja perusti aatteen pohjalle kirkkonsa, joka erinäisten skandaalien jälkeen tunnettiin vuoden 1968 jälkeen nimellä Worldwide Church of God. Toiminta laajeni myös Yhdysvaltojen ulkopuolelle. Kirkko julkaisi Plain Truth -lehteä, jota lähetettiin ilmaiseksi sen tilaajille ympäri maailmaa. Itse sain kosketuksen lehteen jo 1970-luvun alussa löytäessäni sen suomalaisesta kirjastosta. Uteliaisuudesta olin myös lehden (ilmais)tilaaja parin vuoden ajan. Tuolloin Anglo-Israelismin opetukset tulivat tutuiksi. Aina kuolemaansa saakka 1986 Armstrongia seurasivat skandaalit. Hän kunnostautui myös monien toteutumattomien ennustusten esittäjänä. Armstrongin jälkeen kirkkokunta hajosi ja siitä eronneet perustivat oman seurakuntansa sanoutuen perusteellisen raamatuntutkimisen jälkeen irti Armstrongin opetuksista, myös siitä, että länsimaat olisivat Israelin kadonneet heimot.

Ajatuksen kannattajia on vuosien varrella esiintynyt ja esiintyy käytännöllisesti katsoen kaikissa kirkkokunnissa. Sen tukijoina on ollut anglikaanisen kirkon piis-

Babylonian ja Assyrian valtakunnat

poja, metodistipastoreita, baptisti- ja hel-luntaisaarnaajia, karismaattisen liikkeen ihmeperantajia, kulteissa kuten Christian Science (kristillinen tiede) vaikuttavia, jne. Monet julkisuuden henkilöt, kuten poliitikot, etenkin 1800-luvulla ja 1900-alkupuolella ovat ilmaisseet uskovansa asiaan. Iso-Britannia -keskeiseen 10 heimon opetukseen liitetään väitteitä, kuten että muinaiset brittiläiset druidit olivat juutalaisen leeviläisen papiston seuraajia. Englannin kirkon perustajiksi otetaan Herran apostolit joista eräiden sanotaan käyneen saarella, tärkeimpänä Simon kii-vailija.

Teoria on pysynyt hengissä ja saanut vuosien aikana uusia kannattajia. Monet ovat kirjoittaneet asiasta lukuisia kirjoja ja artikkeleita. Uusien järjestöjen ja ryhmien syntyminen asian tiimoille erityisesti Yhdysvalloissa on jatkunut aina viime vuosiin saakka. Vaikka liike on jakautunut sen piirissä arvostetaan laajalti 1908 perustetun British-Israel-World Federation -järjestön kustannustoimintaa, joka alkoi vuonna 1922 Covenant Publishing -nimellä. Kustannusyhtiön sivut internetissä löytää osoitteella <http://www.covpub.co.uk/>.

Opin tiimoilta on hyvä tietää, että se ei ole uusi löydös. Varmuudella ei voida sanoa, kuten ei monesta muustakaan raamatulliseen historiaan liittyvästä väitteestä, koska tarkalleen ja kenen toimesta asia esitettiin ensimmäisen kerran. Varmaa sen sijaan on, että opin menestyminen on ollut yh-

teydessä Iso-Britannian nousuun maailman mahtimaaksi. Vaikka brittiläistä imperiumia ei enää ole entisessä merkityksessä, Englanti on edelleen yksi poliittinen ja taloudellinen suurvalta maailmassa. Yhdysvaltojen muodostuminen pääosin brittiläiselle pohjalle antoi opin laajenemiselle

mainiot puitteet. Eri maista saapuneet siirtolaiset levittivät aatetta edelleen, myös lähtömaihinsa. Näin lähinnä Yhdysvaltojen välityksellä käsitys on levinnyt maailmanlaajuisesti.

Jatkuu...

Vanhempaa ja uudempaa julkaisua aiheesta

Tilastotietoja

Israelin väkiluku vuoden 2011 lopussa oli 7,8 miljoonaa, kertoi maan virallinen tilastokeskus Central Bureau of Statistics (ICBS).

Raportin mukaan väestöstä on juutalaisia 75,3 %, eli 5,9 miljoonaa.

Arabiväestön osuus on 20,5 %, eli 1,6 miljoonaa henkeä.

Kristittyjä (kristityt arabit kuuluvat laskennassa arabiväestöön) on 4,2 %, eli 325 000.

Myös ne, joita Israelin sisäministeriö ei luetteloit mihinkään uskontokuntaan, lasketaan mukaan edelliseen lukuun.

Maan väkiluku kasvoi vuonna 2011 1,8 %:lla, eli 141 000 hengellä.

Vuoden aikana syntyi 166 800 lasta ja maahanmuuttajia saapui 17 500 henkeä.

